

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12—
 Pol leta . . . " 6—
 Četrť leta . . . " 3—
 Mesečno . . . " 1—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od šredne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :::: popust. ::::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :::: popoldne. ::::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Berchtold in stranke.

Tekoči teden se bo pričela v odseku za zunanje zadeve avstrijske delegacije velika politična debata, debata o Berchtoldovem ekspezeju. Kakor kažejo predznamenja, se Berchtoldu teh dni ni treba prav nič veseliti. Malokrat je še kak zunanji minister imel tako malo prijateljev, kakor jih ima sedaj Berchtold. Skoro kamor se obrne, vidi nasprotnike. Nekateri se delajo sicer bolj jezne, kakor so v resnici in se samo kujajo, vendar je pa tudi mnogo resno stisnjenih pesti. Kritika besed, ki bo padala po našem zunanjem ministru, bo zelo izdatna in neprijazna, vendar bo vmes mnogo vollega gromenja, zato Berchtold ne bo tako žalosten, kot bi moral biti. Povrh tega ima Berchtold očitno zelo hladno dušo in močne živce. V zadnjih mesecih je zakrivil mnogotero tako, ki zasluži v polni meri epiteton: bertoldiada, ne berchtoldiada — na Goriškem pravijo namreč takim, ki kakšno prav nerodno zavozijo, „bertoldo“ (nomen-omen) — vendar se ni dal spraviti iz ravnotežja. Kakor bi se ne bilo zgodilo nič, je že sondiral teren za novo nerodnost — bertoldiado. Umevno, da je na ta način končno ozlovoljil vse tabore in mu sedaj skoro povsod kažejo razdraženo lice.

Čehi bi bili morali letos dati predsednika za avstrijsko delegacijo. Odstopili pa so to mesto Poljakom z motivacijo, da morajo zavzemati napram Berchtoldu opozicijsko stališče. V poučenih krogih se sicer šepeče, da ima to odklonljivo češko stališče svoj vzrok v antagoniji med dr. Kramarem in agrarci, vendar je gotovo, da so Čehi z Berchtoldovo politiko skrajno nezadovoljni in se še zelo branijo, skočiti mu na pomoč.

Poljaki so stari neprijatelji trozvezne politike in jo zato zamerijo tudi Berchtoldu. Že pri sprejemu avstrijske delegacije na dvoru se je opazilo, da dr. Leo v svojem pozdravnem govoru na tesarja ni omenjal trozveze. Pruski hakačizem to zadostno vtemeljuje. Vendar se pa lahko z gotovostjo računa, da se bodo Poljaki končno udali in glasovali za Berchtolda, ker drugače bi ne bili sprejeli češke ponudbe in dali predsednika.

Najžalostnejše vlogo igrajo Nemci. Soditi po razpoloženju, ki ga sedaj razglašajo — kolportira se celo predlog, da naj bi glasovali proti opozicijskemu fondu — ne sme računati Berchtold niti na en njihov glas. Seveda so to zgolj navidezni mane-

vri. Nemci zopet enkrat „delajo“ politiko nespameti. Sedaj so v opoziciji in dvigajo kar pesti nad Berchtoldom. Bolj ko bo šla politična debata h koncu, — krotkejši bodo. En sklep za drugim bodo revidirali, in od dne do dne bodo bližje ministrskemu klopem. Ko bo prišel dan glasovanja, bodo skrili pesti v žep in glasovali — za. Tako nedosledna in nesmotrena politika je politika dekadence, politika propadajočega naroda. Kakor bolnik nekaj dni pred svojo smrtjo zbere še zadnje življenjske sile in hoče kljubovati temnim sencam, a je njegov odpor kmalu zlomljen in mu sledi potem neprestan razpad, tako je tudi z — nemško politiko; ki je v pričetku silna, dozdevno nevklonljiva, a zleze potem pod klop.

Jasno stališče napram Berchtoldu imajo pravzaprav samo Mažari in pa mi Jugoslovani. Mažari so z Berchtoldom zadovoljni. Zastopniki opozicije v ogrskem državnem zboru so se sicer izrekli proti njemu, toda ne za to, ker ne marajo njega, temveč, ker ne marajo — Tisze. Saj je vendar precej smešno, če navaja gromovnik Appony kot glavni casus belli proti Berchtoldu imenovanje grofa Czernina za poslanika v Bukarešti. Vladna večina je pa z grofom Berchtoldom povsem zadovoljna in mu je navdušeno ploskala. Propala mažarska gentry, ki je slučajno zdaj na krmilu, gre itak vedno skozi drn in strn za vlado, ker pričakuje le od te strani rešitve.

Mi Jugoslovani z Berchtoldom nismo zadovoljni, toda ne tako neodločno semintja, kot druge stranke, temveč jasno proti. Grehov, ki jih je zakrivil in jih še zakrivilja grof Berchtold na nas Jugoslovanih, je preveč, da bi mogli le trenutek pomišljati. Tako osovražena Avstrija na Balkanu ni bila še nikdar, kot je zdaj in tako nesrečno v škodo vseh nas Jugoslovancev se ni vodila naša zunanja politika še nikdar. Mesto da bi se združevalo, se dela spore, mesto da bi se nasprotstva blažilo, se jih večja, mesto da bi se vstvarjalo življenja zmožne odnošaje, se ubija celo bodočnost. Da ne moremo soglašati, je naravno.

Naše prireditve.

Brezno ob koroški železnici.

Pri nas v Dravski dolini smo se že tudi začeli gibati. Naša mladina posnema mladino v drugih okrajih ter se zbira na mesečnih shodih. Včeraj, dne 23. nov., po božji službi, se je zbralo 50 mladeničev

he, namizni prti, brisače, vse priprosto, toda prav snažno in lepo zloženo po pridni gospodinji, ki svoje perilo ljubi in ž njim prav ravna. V tretjem predalu je slednjič našel svoje praznične reči, suknjico, telovnik, zimske hlače in podobne „posebnosti.“ Po kakem žepnem robcu pa ne duha, ne sluha.

T . . . vpre roki v bok in se začne resno zgrazati nad tem:

„Ali sem slep, ali kaj je? Ali pa imam toliko smolo? Saj vem čisto za gotovo, da se mora žepni robci tukaj nahajati, vsaj en duhat, in nošenega ne najdem.“

Še enkrat poskusi ter vtakne drugo roko pod zimske hlače. Morda bo kaj več sreče! Zastonj. Ni ga žepnega robea.

Toda kaj pa je to?

Njegovi prsti začutijo nekaj trdega. Oh, to je denarnica, ki skriva njegove in žene prihranke.

Melanija jo je z vednostjo svojega moža skrila v perilno omaro, trdno se nađejajoč, da ne bo noben tat denarja tukaj iskal. Seveda sta imela T . . . in njegova žena vsak svojo denarnico, prav majhno, za lastne potrebe. Pa to-le denarnico je on nalašč kupil, da bo veliko notri šlo, ta naj bi jima bila to, — kar je železna blagajna bankirju.

„Gledati morava, da prihraniva vsak mesec 30 frankov“, je dejal T . . . po poroki svoji mladi ženi. „Trideset frankov mesečno, je 360 na leto, v desetih letih 3600, v dvajsetih pa skoraj 8000 frankov. Te bova varno naložila, da bova imela na svoja stara leta prihojšek in bova brez skrbi. Ali ne misliš tako, Melanija?“

In Melanija se je posilila in rekla: „Da.“

„Gledati morava, da si prihraniva 30 frankov na mesec!“

Kolikokrat sta si pozneje te besede ponavljala, in zares, imela sta trdno voljo, da ta sklep uresničita. Toda zdelo se je, kakor bi neka nesrečna zvezda razpolagala z onimi 200 franki, ki jih je delavec vsak mesec ženi domov prinesel.

in mož k mesečnemu shodu. Spored je bil zelo raznolik. Najprvo so prleški pevci, ki sedaj pod vodstvom g. Horvata slikajo našo cerkev, zapeli narodno pesem. Nato je č. g. župnik otvoril zborovanje ter nam opisal življenje velikega rodoljuba dr. Preloga, čegar stoletnico letos obhajamo. Mladenč Kreiner je deklamiral pesem „Umirajočega Srba tožba.“ Nato je spregovoril urednik Franjo Žebot o potrebi naših organizacij in važnosti izobrazbe. Ko so prleški pevci zapeli še eno o slovenski domovini, se je lepi shod zaključil. Ta shod je pričal, da še tudi v sredi naših Podravljanov bije čut za narod, le buditi ga je treba. Dne 8. decembra pa pride v našo sredo delavni mladinski organizator dr. Hohnjec. Ustanovila se bo mladeniška in dekliška Marijina družba.

Rajhenburg in Blanca.

Shoda S. K. Z. v Rajhenburgu in na Blanci sta včeraj, dne 23. t. m., krasno izpadla. Poročala sta poslanca dr. Benkovič in Pššek zbranim volilem iz vseh krajev obširne rajhenburške in pa sevniske župnije; obema se je izreklo zaupanje volilcev, dr. Benkoviču pa na Blanci posebna zahvala za večletni trud, katerega je imel s postajališčem. Na Blanci se je izrekla želja, ustanoviti novo občino Žigarski vrh. Radi nerazumljivega zavlačevanja otvoritve postajališča Blanca bo poslanec dr. Benkovič te dni storil primerne energične korake pri generalni inšpekciji južne železnice.

Teharje pri Celju.

Telovadni odsek Orel je včeraj priredil poučno predavanje. Tamburanje, petje, srečolov. Poučno predavanje je imel poslanec dr. Korošec.

Križevci.

V nedeljo, dne 23. t. m., je imela prvokrat združna organizacija v naši lepi Slomškovi dvorani svoj okrožni zadrudni shod. Zastopane so bile vse zadruge okrajnega glavarstva Ljutomer, če tudi bi bilo želeti, da bi nekatere zadruge poslale več zastopnikov. Zborovanje je otvoril in vodil načelnik okrožja, gospod Ludovik Babnik iz Ljutomera. Zastopnik Zadrudne zveze, gospod Vladimir Pušelj, a k je razpravljaj obširno o vseh točkah, katere so na dnevnem redu letošnjih okrožnih zadrudnih shodov. Pri predavanju o delu za ljudski blagor se je razvila debata in se je splošno povdarjalo, da je potrebno, da naše zadruge vrše delo za ljudski blagor ter zlasti pospešujejo razne dobrodnele naprave. —

Komaj je bil denar v hiši, so se že zglasili pek in mesar, mlekar in premogar, vsak s precejšnjimi računi, hišni gospodar je zahteval najemnine, in črevlji in obleka stane tudi denar, zlasti če jih je treba oskrbeti še kopici otrok.

Gospod in gospa T . . . sta gledala s krvavečim srcem lepe novce, kako se zopet poslavljajo; pri-trgovala sta si, kar sta mogla, toda življenje v Parizu je tako drago in tako sta rešila vsak mesec 10 frankov, če je dobro šlo tudi 15 frankov, a mnogo-krat samo kakih 100 centimov.

To je bilo sicer zelo malo, a nekaj je vendar le bilo in te svotice sta skrbno spravljala. Saj je bilo za prihodnost, za stara leta!

Slučajno je zdaj T . . . zadel na denarnico in kakor je že bilo, na žepni robec je pozabil. Dolgo je že bilo od tega, ko jo je imel v rokah in prešteval njeno vsebino, radi stavke in socialističnih shodov. Zdaj je hotel, da se na njej njegovo zdravo oko malo napase. Tehta jo s svojo levico, a nekam čudno lahka je. Vendar ni mislil nič hudega, dokler je ni odprl. Pa začuden kar odskoči — denarnica je bila prazna . . .

Kaj pa to pomeni? Kje so bankovci, radi katerih je toliko potu prelil, tolikokrat moral s krampom udariti v pariška tla?

Oh, gotovo je nesporazumljenje! Žena je bržkone iz kakega važnega vzroka denar kam drugam skrila in pozabila ga o tem obvestiti. Kakor hitro da pride, jo bo vprašal in ona mu vse pojasni.

Pojasni? Da, samo vprašanje je, kako? Če je prihranjeni denar za-se porabila, za obleko, slašči-ce? Ona — Melanija? No, če je tako, le glej, ti bom že posvetil!

In gospa Melanija je prišla domov, ko je od-rajtala perilo, ki ga je na dom jemala. Bila je to mala, suhasta ženica, še precej mlada, a izgledala je s svojim rumenkastim, skrbipolnim obrazom malo starejši.

(Konec pri.)

PODLISTEK.

Prevarjeni.

Dan pred Marijinem vnebovzetjem je.

Po ulicah povsod živahno, neko predveselje za praznik. Pred kavarnami sede gospodje, sreba je svoj konjak in berejo časopise. Gizdave Parižanke stopicajo po hodniku, boječe se skrivajoč pred solnčnimi žarki pod belimi solnčniki. Ošabno gledajoči šoferji drviijo po potu, da pripeljejo kolikor mogoče hitro svoje gospodarje v pisarne in urade in pomilovalno zro na zadaj ostajajoče pešce. Uradniki, delavci in postrežniki hitijo po svojih opravkih in dolge vrste izvoščekov vozijo na deželo one srečneže, ki si morejo privoščiti dva dneva v svežem, duhtečem zraku. Sredi ceste pa se pomika deček s časopisi, ki jih s predirljivim glasom ponuja:

„Kupite, ljubi gospod! Eno številko! Cenjena dama! Samo pet centimov! Poskušnja z novim letalnim strojem! Novice iz inozemstva! Stavkajoči se pogajajo! Kupite, gospod, samo pet centimov velja ena številka!“

Vse to vrvenje pa nič ne vpliva na stavbnega delavca T . . . Za njega je bolj važno, da si zaveže svoje desno oko, ki je vse modro in zatečeno od dogodka, ki ga je povzročila sedanja stavka. Pridno išče žepni robec v omari. Toda znano je, da ni nihče bolj neroden, kakor mož, ki v nenavzočnosti svoje žene po omarah kaj išče. In če je ta možak stavbeni delavec zraven še razburjen zaradi dvomesečnega počivanja in preobilnega zauživanja alkohola pri raznih socialističnih shodih, tedaj smeš staviti eno proti sto, da leta perilo v njegovih rokah sem-tertja, kakor kanonske kroglice v vojski.

Tako je bilo tudi v predalnih omare iz orehovega lesa, kamor je T . . . vtaknil svoje velike, široke roke. V prvem predalu, kolikor je razvidel, je bilo perilo, pasovi, ovratnice; v drugem so ležale rju-

Prihodnji okrožni zadružni shod se bo vršil drugo leto v Ljutomeru.

St. Pavel pri Preboldu.

Včeraj je na zborovanju S. K. Z. v Društvenem domu govoril poslanec dr. Korošec. Stranki in njemu se je izreklo zaupanje.

Sv. Benedikt v Slov. gor.

Včeraj se je vršila pri nas slovesna otvoritev novega Društvenega doma. Bil je lep dan, solnce je radostno sipalo svoje žarke na naše rodovitne gorice in vsepovsod je vladalo veselo razpoloženje. Ljudstvo je bilo veselo, da se mu je uresničila prisrčna želja in je doseglo zgradbo ponosnega Društvenega doma, zato se je zbralo v ogromnem številu. Cerkveni govor je imel dr. Hohnjec, ki je eno uro krasno razpravljajal o predmetu: Kristus in izobraževalno delo. Po sv. opravi v cerkvi se je razvila veličastna procesija k novemu domu, kjer se je izvršila slovesna blagoslovitev.

Popoldne ob 4. uri se je pričela poučno-zabavna prireditev. Prostorna društvena dvorana je bila nabito polna. Opazili smo tudi zelo veliko gostov iz sosednjih far. Govorila sta poslanec Rožkar in dr. Hohnjec. Nato so mladeniči in mladenke nad vse pričakovanje dobro vprizorili gledališko igro: „Krivoprisežnik.“ Bil je zelo lep dan, dan prisrčnega veselja, o katerem bo pričal naš ponosni Društveni dom še poznim rodovom.

Frankolovo.

V sredo, dne 19. t. m., se nam je izpolnila želja, katero smo že dolgo gojili, da se vrši pri nas tudi gospodarski tečaj. Kljub lepemu vremenu, se je zbralo predpoldan in popoldan toliko udeležencev, da je bila prostorna šolska soba natlačena polna. Z zanimanjem so udeleženci sledili predavanjem. Saj pa ni čuda, ker so predavatelji poljudno razpravljali o važnih gospodarskih vprašanjih.

Živnoredski inštruktor gospod Krištof iz Ljubljane je obširno govoril o krmi in krmiljenju, je nam podal tozadevne nauke, nas seznanil s prebavilnimi organi, z raznimi vrstami krmil, zlasti še z močnimi krmili ter razpravljajal tudi o vzreji telet.

Priznan kranjski živnoredec gospod župnik Rožnik, ki ima bogate skušnje v živnoredi, je razpravljajal o hlevih in o svinjereji ter z njemu lastno šaljivostjo dajal važne nauke, zlasti našim gospodinjam.

Gospod nadrevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora je povdarjal, da je kmetijstvo tesno zvezano s kmečkim zadružništvom in bi kmetijstvo brez kmečkega zadružništva vobče shajati ne moglo. Podal nam je sliko dosedanjega dela in vspehe kmečkega zadružništva ter začetil cilje za bodočnost.

V drugem predavanju nas je gospod Pušenjak seznanil s sedanjim položajem na svetovnem denarnem trgu, orisal vzroke in posledice denarne krize ter nauke te dobe za kmetijsko zadružništvo.

Gospod župnik Požar se v imenu cele fare zahvali gospodom predavateljem, v imenu udeležencev iz drugih far pa posestnik g. Val. Samec iz Vojnika.

St. Jurij ob Taboru.

V četrtek, dne 20. t. m., je priredila Zadružna zveza v Mariboru pri nas gospodarski tečaj. Udeležba je bila polvoljna, če tudi je celo prireditev nekoliko oviral pogreb in je silno krasno vreme mnogo ljudi odvrnilo od obiska. Pohvalno se pa mora omeniti, da je bilo zelo dobro zastopano naše vrlo žensstvo. Predavali so gospodje: živnoredski inštruktor Krištof, župnik Rožnik in nadrevizor Vlad. Pušenjak. V svojih predavanjih so nam podali mnogo zlatih naukov, katere hočemo upoštevati. — Predavateljem, kakor tudi udeležencem se je zahvalil domači gospod župnik.

Protialkoholno gibanje.

Glavni odbor zveze slovenskih protialkoholnih društev je imel 19. t. m. v Ljubljani sejo, ki je bila polnoštevilno obiskana in je trajala z malim presledkom od 10. ure do 1/6 zvečer. Pretresavale so se zelo resne reči. Predsednik g. Kalan je kratko poročal o svojem poučnem potovanju po Švici. Švicari naj bi nam bili vzor, kako treba delati za stremženje ljudstva. Protialkoholno delovanje in zanimanje je tam vsesplošno; vse veroizpovedi, vsi sloji, možje in žene, odrasli in mladina, vse politične stranke delujejo v mestih in na deželi, snujejo in vodijo protialkoholne gostilne, prirejajo predavanja in shode, rešujejo pijance. Kako žalostno je pa pri nas! Le pešica mož je, ki opozarjajo na velikansko nevarnost, ki nam preti od alkoholizma, a ušesa so večinoma gluha, oči slepe. Merodajni faktorji stoje mirno ob strani in sami pridno srkajo alkohol, ne store ničesar, ampak še zasmehujejo in prezirajo protialkoholno gibanje. Zveza slovenskih protialkoholnih društev tedaj prav resno pozivlje vse merodajne kroge, naj snujejo po vseh župnijah protialkoholna društva, ali vsaj odseke v že obstoječih društvih. Ta društva, oziroma odseki, naj večkrat zborujejo in imajo predavanja, da ne zaspijo. Udeje se naj natančno kontrolirajo, ali drže svojo besedo. Abstinenci se le od začitka sprejemajo na poskušnjo za nekaj mesecev, pozneje le, če se obvežejo vsaj za celo leto. Abstinenca je resna stvar, par mesecev se vzdržijo večkrat tudi najhujši kvartalni pijanci, zato se obveze na

par mesecev več naj ne sprejemajo. Treznostni shodi in sestanki naj se začnejo vselej s kako pesmijo ali molitvijo; vzgled so nam lahko protestantje pri modrem križu, ki vsak sestanek začnejo z molitvijo in pesmijo. Če je pri Sv. vojski nekaterim krogom morda na poti verski moment, naj si pa ustanovijo svoja društva, mi jim želimo le uspeh med njihovimi somišljeniki. Svetovna organizacija versko indifereentnih guttemplerjev šteje bojda okoli 600.000 članov. Če vsi naši liberalci stopijo v slično abstinentno društvo, bo res pri nas nastopila cvetoča doba treznosti, tekmovanje bo le pospeševalo treznost. Po našem trdnem prepričanju pa je verska podlaga tudi tukaj potrebna in koristna; pri treznosti in abstinenci treba nekoliko premagovati samega sebe, to je pa ravno temeljno načelo krščanstva in le krščanstvo daje k temu tudi potrebno moč.

Ker vspešna organizacija proti alkoholizmu ni mogoča brez gmotnih sredstev, se je sklenilo, da za osrednjo zvezo odslej plačuje vsak ud prve ali druge stopnje po 10 vinarjev na leto. Prosimo torej naše štajerske podružnice in odseke, da poberejo te svote in jih do 24. junija prihodnjega leta pošljejo ali naravnost v Ljubljano ali v Maribor. Če pomislimo, da se vsako leto milijoni slovenskega denarja zapijejo, bo pač vsak zmoget teh bornih 10 vin. na leto. Poleg tega se pa naj tudi povsod vpelje neka udnina (vsaj 10 vin.) in sicer tudi v odsekih; dve tret. ostaneta na razpolago dotičnemu društvu, ena tret. pa se pošlje na Štajerskem osrednjemu društvu v Maribor za skupne stroške. V Švici pride na vsakega uda na leto okoli 6 K, pri nas bomo tedaj vendar zmogli malenkost vsaj 20 vin. na leto. Sicer pa je redna udnina 1 K na leto, le po razmerah se lahko zniža ta znesek.

Soglasno se je povdarjalo, da se ves boj mora osredotočiti najprej proti žganju, a da se more ta boj vspešno voditi, je treba več popolnih abstinentov. Zato kličemo: nikar se ne bojte abstinence, zaradi zdržnosti še nihče ni umrl, nihče ni zapravljal premoženja, nihče še ni prišel v norišnico. Če ima nemški „Kreuzbündnis“ čez 40.000 abstinentov, bi pač bilo lepo, če bi jih mi imeli vsaj 1000!

L. 1916 se bo vršil v Ljubljani splošni avstrijski protialkoholni shod. Glejmo, da se dotlej protialkoholno gibanje zanese v zadnjo gorsko vas, da ne bomo Slovenci morda takrat pri treznostnem gibanju med avstrijskimi narodi zadnji, pri pitju in zločinih pa prvi!

Sprejel se je tudi načrt za zbiranje alkoholne statistike. Sprožila se je dalje misel, naj se uvede tudi pri nas narodni abstinentni dan, to je: določi se dan, ko se vsak zdrži pijače in tisto, kar sicer izda po priliki na dan za pijačo, daruje v dobrodelne namene. Na Švicarskem in Ruskem je to že dalje časa v navadi in se naberejo lepe svote za blage namene. Daruje lahko vsak po svojem prepričanju. Pri nas n. pr. bi se lahko darovalo za Slov. Stražo, za Ciril-Metodovo družbo ali za Zgodovinsko društvo, sploh namen naj bo kulturno-dobrodelni, ne izključno strankarsko-politični.

Tak abstinenci dan bi bil ob enem dober poskus narodne discipline in energije. Bolgarski in srbski narod je v zadnji vojski pokazal prava čuda samozatajevanja in požrtvovalnosti. Poskusimo, ali smo še mi sposobni za kaj sličnega, ali nas je alkoholizem že popolnoma omamill!

Sklenilo se je, da zveza slovenskih protialkoholnih društev skliče l. 1914. veliko zborovanje na Koroškem; potem pridejo na vrsto druge slovenske dežele.

Končno je odbor izrekel zahvalo vsem tistim listom, ki pospešujejo protialkoholno gibanje, obenem pa izrazil nujno prošnjo do lastnikov teh listov, naj vendar opuste enkrat v inseratih priporočati šnopsarne in razne likerje, ker je tako inseratni delvčas v kričečem nasprotju z uredniškim delom.

Mariborsko društvo izda v kratkem brošurico o žganju, ki bi se naj v masah razširila med naše ljudstvo.

Alkoholno vprašanje pa treba tudi proučevati, zato se je živo priporočalo, naj zlasti voditelji raznih društev resno proučujejo škodljivost alkohola zlasti v higijeničnem, narodno-gospodarskem in npravno-verskem oziru. Ravno nevednost je najmočnejša trdnjava alkohola.

Več luči!

Na Balkanu.

Srbija.

Zagrebška srbska banka je vložila na ministristvo prošnjo, da sme v okolici Skoplja ustanoviti sladkorno tvornico. „Privredni Svet“ se je izjavil za dovoljenje, „Srbska korespondenca“ pa poroča, da meročajni krogi niso za koncesijo, ker hočejo čuvati koristi dosedanjih sladkornih tvornic v Belgradu (ustanovljena z nemškim kapitalom) in v Čupriji (ustanovljena s češkim kapitalom).

Neko inozemsko tehnično društvo je že pred leti od srbske in turške vlade zahtevalo koncesijo za regulacijo Morave in Vardarja in za zgradbo kanala, ki bi zvezal ti dve reki, tako da bi bila ustvarjena vodna zveza med Donavo in Sredozemskim morjem. Ker sta sedaj izvira obeh tek dveh rek v Sr-

biji, se bo v srbskem narodno-gospodarskem in v gradbenem ministristvu sestavila mešana strokovna komisija, da bo proučila to vprašanje, nakar se bo omenjeno društvo pozvalo, da predloži svoje načrte in pogoje.

Bolgarija.

Iz Dunaja se poroča, da je že gotova stvar, da se bolgarski prestolonaslednik oženi z eno izmed habsburških princezinj, ki bo tudi po poroki ohranila naslov habsburške cesarske visokosti. A drugi, princ Ciril, pa naj bi se oženil z rumunsko — oziroma po drugih vestih s hohenzollerensko — princezino.

Grčija pomnoži svoje vojno brodoge.

Grčija je sprejela v svoj mornariški proračun gradnjo treh dreadnoughtov, dveh križaric, vsaka po 15.000 ton, ki bi naj bile posebno močno armirane; nadalje bo gradila 25 torpednih rušilcev, 20 vojaških hidroplanov, 6 podmorskih čolnov in večje število torpednih čolnov. Tudi namerava graditi velik pomorski arzenal v pomorskem mestu Salamis. Mornariški načrt, ki zahteva 300 milijonov, bo predložen mornariškemu ministristvu v odobrenje, nakar pride pred poslansko zbornico. V pokritje teh stroškov bo najela Grčija večje posojilo v Franciji. V proračunu se zahteva, da se morajo vojne ladije kolikor le mogoče v kratkem času zgraditi.

Politični pregled.

Hrvaško vprašanje. — Konec komisarijata.

Iz Zagreba poročajo z dne 22. t. m.:

Komisar baron Ivan Skerlec je prispel iz Pešte semkaj in je konferiral z nekaterimi hrvaškimi politikami. Tukajšnji politični krogi računajo z vso gotovostjo, da bo uradni list že jutri ali pa v ponedeljek publiciral odredbo, s katero se odpravlja komisarijat in uvajajo zopet ustavne razmere.

Francija izposoje milijarde.

Iz Pariza se javlja, da bodo znašala posojila Francije tri in pol milijarde frankov in sicer si bo izposodila Francija za-se 1300 milijonov frankov, Rusija si izposodi v Franciji 500 milijonov, Belgija 300 milijonov, Turčija 700 milijonov, Srbija 250 mil., Grčija 250 milijonov in Bolgarija 75 milijonov frankov. Te velikanske številke pač jasno govore, da je finančna moč Francije neizčrppljiva.

Težke izgube mladočehov.

Pri ožjih volitvah v praški občinski zastop, ki so se vršile dne 19. t. m., so prodrli socialni demokratje s pomočjo narodnih socialistov s svojima kandidatom dr. Soukupom in Kellnerjem z 1100 glasovi proti 660 glasovi. V Pragi-Novomesto so izgubili mladočehi ves tretji razred. Dosedaj je izvoljenih 15 socialdemokratskih občinskih svetovalcev v praški občinski zastop, tako da šteje sedaj opozicija v praškem občinskem zastopu 15 glasov, med tem, ko jih je poprej imela samo tri. Vsi opozicijski listi zahtevajo odstop praškega župana dr. Groša. V praških ulicah so se vsled tega izida vršile velike demonstracije. Končno je pa policija razgnala številne demonstrante.

Pogodba med Rusijo in Kitajsko.

Iz Petrograda se javlja da se je sklenila med Kitajsko in Rusijo pogodba, ki uravnava vsa sporna vprašanja med obema državama. Pogodba vsebuje te-le točke:

1. Rusija pripozna, da stoji zunanja Mongolska pod suvereniteto Kitajske.
2. Kitajska pripozna avtonomijo zunanje Mongolske.
3. Ker prizna Kitajska izključno pravico Mongolije, da si svojo notranjo upravo sama oskrbuje in tudi sama uravnava vsa komercijelna in industrijalna vprašanja, tičoča se Mongolije, se s tem zaveže, da se tozadevno ne bo vtikovala v zadeve Mongolije. Vsled tega ne odpošlje v zunanjo Mongolijo nobenih čet, ne bo imela tamkaj nobenih vojaških in civilnih uradnikov in se bo vzdrževala v vsakem oziru kolonizacije v Mongoliji. Sklenjeno je pa, da bo v Urgi stoloval dostojanstvenik, katerega imenuje kitajska vlada. Rusija se pa zaveže, da ne bo imela v zunanji Mongoliji nobenih čet, izvzemši straže na konzulatih, da se ne bo vtikavala v nobeno panogo Mongolije, ter da se bo vzdrževala kolonizacije te dežele.
4. Kitajska je pripravljena sprejeti prijazne ponudbe Rusije, da zopet uvede v zunanjo Mongolijo dobre razmere v smislu določil ruskega trgovinskega zapisnika z dne 3. nov. 1912.
5. Ona vprašanja pa, ki se tičejo ruskih interesov v zunanji Mongoliji in ki so nastala vsled novega stanja razmer v tej deželi, bodo še predmet nadaljnjih pogajanj.

Če prav dobi sedaj zunanja Mongolija svojo lastno avtonomijo, je to vendar le Rusiji v prid, — kajti najvišji mongolski cerkveni dostojanstvenik v Urgi bo le slepo orodje v rokah Rusije.

Raznoterosti.

Naš prem. g. knezoškof so pretečeno soboto prejeli žalostno vest, da se je njihovi že dalj časa bolelni sestri bolezni smrtnonevarno shujšala. Nato so nemudoma s popoldanskim brzsvlakom odpotovali

v Konjice ter tam s svojim obiskom prinesli bolni sestrini duhovno tolažbo in od sv. očeta blagoslov. Pomudivši se v nadžupnišču, so šli še enkrat blagoslovit hudo trpečo bolnico, potem pa so se vrnili z vozom v Poljčane in od tam s ponočnim vlakom v Maribor.

Umrl je na Dunaju dne 18. t. m. pri usmiljenih bratih gospod Blaž Kukovič, v pokojeni župnik, duhovnik lavantinske škofije, rojen v St. Juriju ob juž. žel. R. I. P.

65letni jubilej cesarjevega vladanja. Letos 2. decembra bo preteklo 65 let, odkar je zasedel habsburški prestol cesar Franc Jožef I. Častitljiva je že starost 65 let, še častitljivejša pa 65letnica vladanja in to ob tako težkih razmerah in v tako nemirnih časih. Malo je slučajev, da bi kak vladar praznoval tak jubilej. Zato je naša dolžnost, da proslavimo ta redki jubilej in to tem bolj, ker je ravno naš cesar tisti, ki je letos ohranil Evropi toliko dragoceni mir in preprečil prelivanje krvi.

Ciril-Metodova družba in štajerski liberalci. Da s štajerskimi liberalci ni mogoče izhajati in da tirajo svojo politiko brez ozira na realne razmere, že dokazuje dejstvo, da imajo vedne prepire z drugimi liberalci v Ciril-Metodovi družbi. (Načelo naših liberalcev je, podeljevati svojim ljudem dobre službe, brez ozira na gmotne razmere podjetij. To vidimo že pri raznih celjskih liberalnih organizacijah, videli smo pri žalski pivovarni, šentjurski mlekarni, celjski vinarni itd.) Tudi Ciril-Metodova družba je izdajala okrog 4.000 K za potovalnega učitelja v Celju, kateri je vsake 14 dni nastopil na kaki veselici, in pa spisal par pisem na leto, v ostalem pa sodeloval pri „Nar. Listu“ in „Slov. Narodu“ in bil vnet agitator Narodne stranke. Ko je Ciril-Metodova družba to mesto opustila, so zagnali celjski liberalci krik ne radi tega, ker pomeni opustitev mesta izgubo za narodno stvar, ampak radi tega, ker je družba prenehala plačevati agitatorja liberalne stranke. (Od one dobe naprej tirajo štajerski liberalci opozicijo v Ciril-Metodovi družbi, bili bi pa pripravljeni isto takoj opustiti, ako družba zopet nastavi in plača takega liberalnega agitatorja. Ker pa družba tega ne stori, je opozicija vedno hujša. Pred letošnjo glavno skupščino družbe so napravili liberalci strogo zaupno posvetovanje v Ljubljani, o katerem ves liberalni svet molči. Izza kulis se izve, da so vodilni krogi družbe svojim zaupnikom razodeli, da bo družbe kmalu konec, ako bo šla družba tako nazaj, kakor zadnja leta. Pri teh razpravah so naši štajerski liberalci zopet pokazali, da jim obstoj in procvit kake organizacije ni nič mar, temveč le, četudi začasno, podpiranje njih stranke. Slišati so pa morali marsikatero bridko, najbolj glasnemu med njimi, Stiblerju, pa je bral sam dr. Tavčar levite. Izven štajerski liberalci so dali Stiblerju razumeti, da naj on gospodarstvo in gospodarske naprave pri miru pusti, saj je splošno znano, da je štajerskim liberalcem marsikaj ustanovil, a vse njegove ustanovitve so že propadle, oziroma pričakujejo vsak dan konca, še celo cela vrsta njegovih posojilnic ne more živeti. Miloš Stibler pa je menda sedaj prišel do prepričanja, da je prav lahko ustanovljati mlekarne, vinarne, jajčarije itd., a iste pripraviti do delovanja in ohraniti pri življenju, zelo težko, ker so mu to tudi liberalci povedali. Spoznal je pa gotovo tudi, da je zanj kot odbornika Narodne stranke nad vse častno in hvale vredno, če želi pridobiti stranki agitatorja, katerega naj plačajo drugi, da pa je predpogoj za obstoj ne samo glavne mlekarne v Celju, liberalnih posojilnic v Poljčanah, Globokem, Gotovljah itd., itd., ampak tudi Ciril-Metodove družbe — denar, denar in še enkrat denar.

Dr. Kukovec prav nerodno pere sebe in šentjursko mlekarno. Na naš članek iz St. Jurija odgovarja dr. Kukovec le površno; ne pove, da mlekarne ne zasluži nobene podpore, ker se je v nji do najnovejšega časa delala le liberalna politika in na nesmiseln način dvakrat več kot treba zabilo v stavbo in stroje. Visoke 7% obrestne mere pri liberalni zvezi v Celju je kriva liberalna gospodarska politika, v prvi vrsti dr. Kukovec kot vodja lib. stranke in vse njene politike. Zakaj vse druge zveze v Avstriji podeljujejo denar po 5% do 6%, naj vpraša dr. Kukovec merodajne veščake in dobil bo odgovor, ki bo potrdil našo trditev, pohvalo o mlekarni pa je menda izrekel gospod Drofenik, ker drugi možje, ki se sedaj trudijo, da spravijo nerednosti prejšnjih let v red, ne morejo iste hvaliti in — je tudi ne hvalijo!

Znižajo se vozne cene za prevažanje železa. Uprava avstrijskih državnih železnic je sklenila znižati vozne cene za železnino, ki je namenjena za eksport, posebno pa v Italijo, v Egipt, na Balkan itd. Tovarnarji in izdelovalci železa, ki so vsled sedanje krize imeli velike izgube, dobijo tako vsaj nekaj od svoje škode pokrite. Naša industrija ima že itak jako težko stališče in jako malo odjemalcev, ako ima pa še doma visoke transportne tarife, potem seveda ne more dohajati drugih držav, ki nam delajo povsod veliko in resno konkurenco. Kar pišejo na primer nekateri nemški listi, da nimamo mi nikake trgovske izgube, to so prav gola in neumne besede; trgovska poročila govorijo nekoliko drugače in tem je verjeti. Kakor se poroča, bo znižala tudi južna železnica za eksportno železnino svoje vozne cene. — Samo da bi nas ti železni baroni doma tako ne odrali, potem bi bilo že vse v redu.

Naš najnovejši sotrudnik je postal — čujte in strmite! — dr. Vekoslav Kukovec. Preplavljati nas je začel s celo kopico popravkov. Vsa naša razkritja o šoštanjski posojilnici, celjski gimnaziji itd. hoče s famoznim § 19 tiskovnega zakona spraviti iz sveta. Koliko so vredna popravljajna s § 19, o tem pač čivkajo že vrabci. Z njim se da celo zanikati, da bi bil dr. Kukovec liberalce in trditi, da je dr. Kukovec advokat, ki sploh ekspenzarjev ne pozna. Koliko so pa vredni zlasti dr. Kukovečevi popravki, je razvidno iz popravka v zadnji številki, ko dr. K. ob koncu priznava, kar v pričetku zanika. Dr. Kukovec, ki bi si znal priboriti zasluženega žme dr. Popravkar, povemo, da mu vsi popravki ne bodo nič koristili. Sodba o njem in njegovi „požrtvovalnosti“ je že pisana.

Važno sporočilo! Dne 1. decembra t. l. se vrši zopet žrebanje turških srečk, pri katerem bo izžreban poleg drugih večjih in manjših dobitkov glavni dobiček čistih 400.000 frankov. Ker vsaka turška srečka mora zadeti vsaj 400 frankov, zato jo z mirno vestjo priporočamo v nakup vsakomur, ki hoče svojo srečo poskusiti s srečko, kajti če se mu že ne pripeti glavni ali drugi večji dobiček, dobi v obliki najmanjšega dobitka, ki ga mora zadeti, večji del, s prodajo srečke v doglednem času pa tudi ves zanj izdani denar nazaj. Turške srečke so tedaj še najmanj nevarna loterija, ob enem pa tudi varna hranilnica ter je ni druge srečke, ki bi se v tem oziru mogla ž njo primerjati. Mesečni obrok za turško srečko znaša samo 4 K 75 vin. Kdor pa si hoče upanje na dobičke zvečati, ta naj poleg turške srečke naroči še izborno srečko italijanskega rudečega križa. Mesečni obrok za obe srečki znaša 6 K. Naročila sprejemajo zaupniki Slovenske Straže.

Štajersko.

Maribor. Včerajšnja predstava „Divjega lovca“ izborna vspela. Dvorana polna, igralci na svojem mestu, igra dosegla popolni učinek. Ker smo bili sami preveč aktivno udeleženi, naj to zadostuje.

Konjice. Pogreb preblage in priljubljene dobrotnice cerkve in ubogih gospe Ane Šepic je bil prav veličasten. Dvanajst duhovnikov, večina tržanov in veliko okoličanov ter slovenski okoliški šolarji pod vodstvom učiteljstva, so spremljali nepozabno rajno k zadnjemu počitku. Milostljivi gospod arhidijakon je ob odprtem grobu spregovoril lepe pohvalne in tolažilne besede. V ta namen sestavljeni moški zbor je zapel dve krasni žalostinki pri hiši žalostinki in ob grobu. Naj ji bo zemljica lahka!

Celje. Dr. Kukovec popravlja: Ni res, da so slovenski krogi nameravali poiskati za slovensko gimnazijo boljše prostore, toda dr. Kukovec ni nikomur povedal, da je potekla najemninska pogodba, ampak je tiho sklenil novo pogodbo na 5, oziroma 10 let in poskrbel, da se je najemnina zvišala. Res je pa, da slovenski krogi niso ničesar ukrenili zaradi novih prostorov za slovensko gimnazijo. Res je, da je dr. Kukovec vsakomur povedal, da je najemninska doba potekla ter ni sklenil pogodbe za 5 ali 10 let, ampak lahko erar vsak čas odpove prostore. Tudi najemnina se ni zvišala, ampak je erar prostovoljno prevzel višje doklade in odškodnino za nove naprave v plačilo. Dr. V. Kukovec. — Priobčili smo ta popravek, če prav ne odgovarja določbam § 19, ker govori v njem dr. Kukovec v imenu „slovenskih krogov“, v kar ni popolnoma nič pooblaščen iz dveh vzrokov. Prvič nam pove, da se liberalci z dr. Kukovcem vred niso prav nič pobrigali za boljše prostore za slov. gimnazijo, če prav so vedeli, kakor zatrjuje dr. Kukovec, da bi bil zato čas. Liberalno brezbriznost — priznava tedaj dr. Kukovec sam. Drugič: konec popravka je prezanimiv. Dr. Kukovec trdi, da je erar prostovoljno prevzel višje doklade. Zakaj to? Od kod te vroče simpatije erarja do dr. Kukovca? Materielno dr. Kukovec vendar dobro stoji, iz usmiljenja erar tedaj ni delal. Kaj naj potem pomenijo ti prostovoljni prispevki liberalnemu voditelju?

Celje. V krogih naših liberalcev, ki so popolnoma neodvisni od dr. Kukovca, vlada radi molka dr. Kukovca v zadevi očitani „Straže“ velika pobistost. Obsoja se čudno postopanje voditelja liberalne stranke v zadevi šoštanske posojilnice. Dr. Kukovec se je javno hvalil, koliko je za to nesrečno posojilnico žrtvoval in je pristavljaj, da bi zelo veliko zaslužil, če bi si vsa svoja pota po odvetniško zaračunal. Iz računov pa sedaj izvemo, da si je prav zaračunal vsak korak in bi bila dolžnost „gostobesednega“ dr. Kukovca, da ali preklične svoje prvotne trditve, ali pa si zaračuna le gotove stroške (250 K gotovo ni na Dunaju za večerjo in prenočišče izdal), ostalo pa vrne ubogi posojilnici. On, oziroma liberalna zveza v Celju naj vrne posojilnici vse z intencijo na dunajsko hišo spojene stroške, ker je že vsakemu človeku jasno, da je intabulacija 100.000 K na hišo, ki je stala 245.000 K in je z 242.000 K obremenjena, nepotrebna in bi dr. Kukovec kot podpredsednik liberalne zveze, kot poslanec trgovin kot vodja liberalne stranke ne smel tako postopati. A on se za to ne zmenja, kakor se tudi ne zmenja za liberalno mlekarno v St. Juriju, katera je pravo, ne od starinov podedovano dete Narodne stranke, ustanovljeno po načelih kmeta v Narodni stranki dr. Božiča, a on — molči. Ne molči pa — izvrševalni odbor Narodne stranke, kateri je dne 14. t. m. izrekel

dr. Kukovcu zaupnico. Če zadostuje dr. Kukovcu ta zaupnica in misli, da je s tem njegovo „delovanje“ popravljeno — je to njegova stvar. Neodvisni liberalci v Celju pa z nami vred obsojajo delo dr. Kukovca in trdijo, da je ta zaupnica veljala — denarju, katerega daje dr. Kukovec v prazne blagajne Narodne stranke in „Narodnega Lista.“ Ko bi dr. Kukovec opustil to delovanje in ne bi dajal denarja, bi izgledali sklepi izvrševalnega odbora drugače in — dr. Kukovec nemara prenehal biti voditelj Narodne stranke.

Celje. (Brezpomembna „Vahtarca.“) Mi smo že večkrat pravili, da je „Deutsche Wacht“ za „Stajercem“ najbrezpomembnejši listič na Spodnjem Štajerskem. To našo trditev potrjuje sedaj „Marburger Zeitung.“ V številki 4 od četrtega piše z ozirom na „D. Wacht“: „Es hat zwar nicht den geringsten Einfluß auf unsere politische Entwicklung im Unterlande, wenn in einigen Exemplaren des Cillier Blattes solche Thesen aufgestellt werden...“

Središče. Par minut od Središča proti severu leži prijazen hrastov gozdič, „Gornji gaj“ imenovan. V novejšem času služi ta raznim sokolskim prireditvam. V tem gozdiču se nahaja mnogih lepih, tudi še nekaj prastarih hrastov. Pa so si izmislili naši tržki očetje, da bi bilo dobro, to hrastje prodati kakemu židu, mogoče tudi kakemu Nemcu (ker svoje stroge narodnosti se morajo povsod držati) ter tako napraviti kšeft. Z denarjem, ki ga izkupijo za hrastje, poplačajo najprej številne občinske dolgove, preostanek pa gotovo razdelijo, kot nagrado raznim služnim možem v občini, kakor: načelniku mlatilne za skrbno spravljajanje žita, (v „Sršenu“ so jo obljubili), našemu „friškemu“ gospodu za svojo galančnost in skrb, ki jo ima z našimi gospodičnami itd. Naj ne pozabijo tudi diplom častnim članom, to je, onim možem, ki se veliko trudijo za povzdigo narodnosti v našem trgu, „klerikalce“ pa zaničujejo in prezirajo tako, da niti na „klerikalcev“ pozdrav ne odzdravljajo. Liberalno oliko morajo pač povsod kazati in taki možje zaslužijo častne diplome iz ledrne kolajne.

Vransko. (V lastni mesnici se je obesil.) V torek, dne 18. novembra, se je obesil v svoji lastni mesnici tukajšnji mesar in gostilničar Anton Križanec.

Laško. Še enkrat opozarjamo vse zavedne kmetovalce, kakor tudi gospodinje na gospodarski tečaj, kateri se vrši v sredo, dne 26. t. m., v prostorih pivnice. Začetek ob 9. uri predpoldan. Pridejo trije govorniki.

Rajhenburg. Tudi pri nas se bo vršil v četrtek, dne 27. t. m., gospodarski tečaj v dvorani nove kaplanije. Možje, mladeniči, žene, dekleta, pridite!

Dobova. V nedeljo, dne 30. novembra, se vrši pri nas okrožni zadružni shod za posavsko okrožje. Začetek ob tretji uri popoldne. Vse zadruge v Posavju se pozivajo, da v smislu sklepa letošnje skupščine spodbije štajerskih zadrug, kakor tudi po vzgledu ostalih okrožij, ki so že zborovala, zanesljivo pošljejo zastopnike.

Brežice. V nedeljo, dne 30. t. m., priredi naše izobraževalno društvo Konštantinovo slavnost. (Sporred: Križ na Balkanu, govor. Deklamacija: Zmagoslavnemu križu z živo sliko. Skrivnostna zaroka. Igra v štirih dejanjih Vstopnja kakor običajno. — Vsi k lepi slavnosti.

Dobrna. Boj kot sebi pridiguje naš mesar in gostilničar Vili Justin. Ta je v nedeljo, dne 16. t. m., v hotelu „Union“ javno, torej pred pričami obkladal naše ljudstvo, posebno kmete, z imeni, ki se ne dajejo v poštenem časniku niti ponafisniti. Med drugimi je psoval nekega kmeta, ki se je „predrznil“ kravo doma klati in meso razprodajati, z naslovom „Saubauer“, to je: svinjarski kmet. Potem se pa taki ljudje še čudijo, da jim ne gre dobro. Mi imamo s temi Justinovi res golobjo potrpežljivost, kajti mi jim nosimo svoje denarje, akoravno nam je znano, kako nas ta dva obrajtata. Brat Vilijev, to je znano vobče, je pri celjskih kravalih imel važno vlogo. Justina, bodita pametna in nikar si sama ne škodujta!

Najnovejše.

Galicija.

Lvov, dne 23. nov. Danes predpoldne je imel načelnik Rusinskega kluba, dr. Lewicki, pogovor z gališkim cesarskim namestnikom, dr. pl. Korytowskim, ter mu je izročil resolucijo, ki jo je včeraj sklenil klub ukrajinskih deželnih poslancev. Dr. Lewicki se je ob tej priliki izjavil, da sedaj ukrajinski klub le še čaka na odgovor poljskih strank in da Rusini vstrajajo pri kompromisu, sklenjenem v mesecu marcu t. l.

Cesarski namestnik je v svojem odgovoru izjavil, da ne more dati nobenega upanja, da bi v antibloku združene poljske stranke bile pripravljene še do nadaljnjih koncesij. Na vprašanje cesarskega namestnika, če pod temi okoliščinami želi klub rusinskih poslancev sklicanje deželnega zbora gališkega, da bi se rešila sporna vprašanja, je odgovoril dr. Lewicki, da so Rusini v sedanjem štadiju proti sklicanju gališkega deželnega zbora.

Jutri odide dr. Lewicki na Dunaj, da informira ministrskega predsednika grofa Stürgkha o sklepih Rusinov.

Kakor vse kaže, bodo Rusini že koj v torkovi seji državne zbornice pričeli z obstrukcijo, če še v zadnjem trenutku ne pride do kake druge rešitve.

Učenca

iz poštene rodbine, s primer-
no šolsko izobrazbo sprejme
Vinko Pastovrh, Celje,
Narodni dom. 209

XXXXXXXXXXXX

**Zahtevajte v go-
stilnah list Straža!**

Višjega štabnega zdravnika in
fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo
gluhoto, tečenje iz ušes šumenje
po uših in naglušnost tudi ako
je že zastarano. Steklenica stane
4 K z navodilom o uporabi. Do-
biva se samo v lekarni
„Zur Sonne“, Graz
Jakominiplatz 14.

Važen oglas „Slovenske Straže“! Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zmorete obogatiti se s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka,
ker ima šest žrebanj vsako leto,
ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000,
200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov.
ker vsake srečka mora zadeti najmanj 400 frankov.
ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici,
ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno
igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja,
ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in
ker zadobi kupec še po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.
Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. decembra 1913!

Ena turška srečka in ena srečka italijanskega rudečega križa
z 10 žretanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovenske Straže“ gospod
Valentin Urbanič, Ljubljana 4.

Sprejmejo se marljivi sotrudniki pod ugodnimi pogoji.

Loterijske številke.

Trst	19. novembra 1913	35	17	54	81	90
Dunaj	22. novembra 1913	13	54	7	34	43

Belilnica voska, obrt medu in voščenin

Franc Cvilak, Slov. Bistrica

se priporoča precast, duhovščini in slav. občinstvu.
Zaloga kapljenega in precejenega me-
du, medice in medenjakov. Zaloga ru-
menega in obledenega voska, vošče-
nih sveč, voščenih svitkov, stearino-
vih, cerkvenih in namiznih sveč v
vsaki velikosti.

94

Darujte za Slov. Stražo!

Cementna dela

kot cevi, plošče za tiskovanje, stopnice, kerita,
mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga
dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu francisk. cerkve). Telefon št 188.

Marljivemu trgovcu

se nudi na **Ptuji** ugodna prilika postati samo-
stojen. Reflektantje, ki razpolagajo najmanj čez
4000 K v gotovini, naj se oglase pod: »Spe. erijska
trgovina«, ustmeno ali pismeno v upr. ništvu lista.

Pozor! Ker se nagiba sezona h koncu
opozarjam cenjeno občinstvo

na **nečuvno nizke** cene vsih **poletnih**
obuval, posebno sandal in platne-
nih čevljev. — Naj nihče ne zamudi ugodni
prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in poceni

STEFAN STRAŠEK prva največja zaloga
obuval v Celju, Schmidgasse šte. 3.

Demetrij Glumac

Glav. delavnica: **bakrar** Podružnica:
Maribor, Ptuj,

Kas. rnska ulica 9 Sarnitzgasse 11

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kot
montiranje parnih kotlov za parne stroje barvarnice, belilnice,
tovarn za usnje in sveče, za parne in vodovodne naprave
v bakru in železu

Perilni kotli in kotli za žganje vedno v zalogi. Peronos-
pora brizgalnico lastnega izdelka. Kupujem p. najvišji
ceni staro kovino, baker, medenino in cin.

Popravila vsake vrste točno in zelo po ceni. 93

Takoj se da na dobra gostilna

v Go. nj. savinski dolini st. rej. si post. ni ženski ali zakon-
skima ki opravljata krojaško obrt. Pod „Takoj 23“ n-
upravn. ništvo teza lista

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju
priporoča veleč. duhovščini svoj

modni salon
za gospode,

ki se nahaja v novi po-
sojilnični hiši na Ringu.

Štajerske slivovko

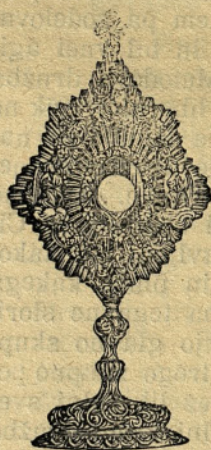
tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko
žganje. žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik **R. Diehl.**

Karol Tratnik

se priporoča kot

špecialist v izdelovanju
cerkvenega orodja in
cerkvene posode, kot
monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhof-
gasse 3.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalji obrobki, sprejema vsa v tiskar-
sko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, broture, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom,
uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne obične, šolske in
druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potr-
dila itd. Za obitke in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, ce-
nike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice,
zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko
zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne spore in drugo.

Za kramarje in prireditelje veselja: jedilnike, vabila na ples, ljudsko veselice tombole itd.,
plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice,
parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude društev in častne občane v
različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavzgo

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: nav. d. e. po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se
pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti poplarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in
poročstvo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri
drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje
za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V
uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).